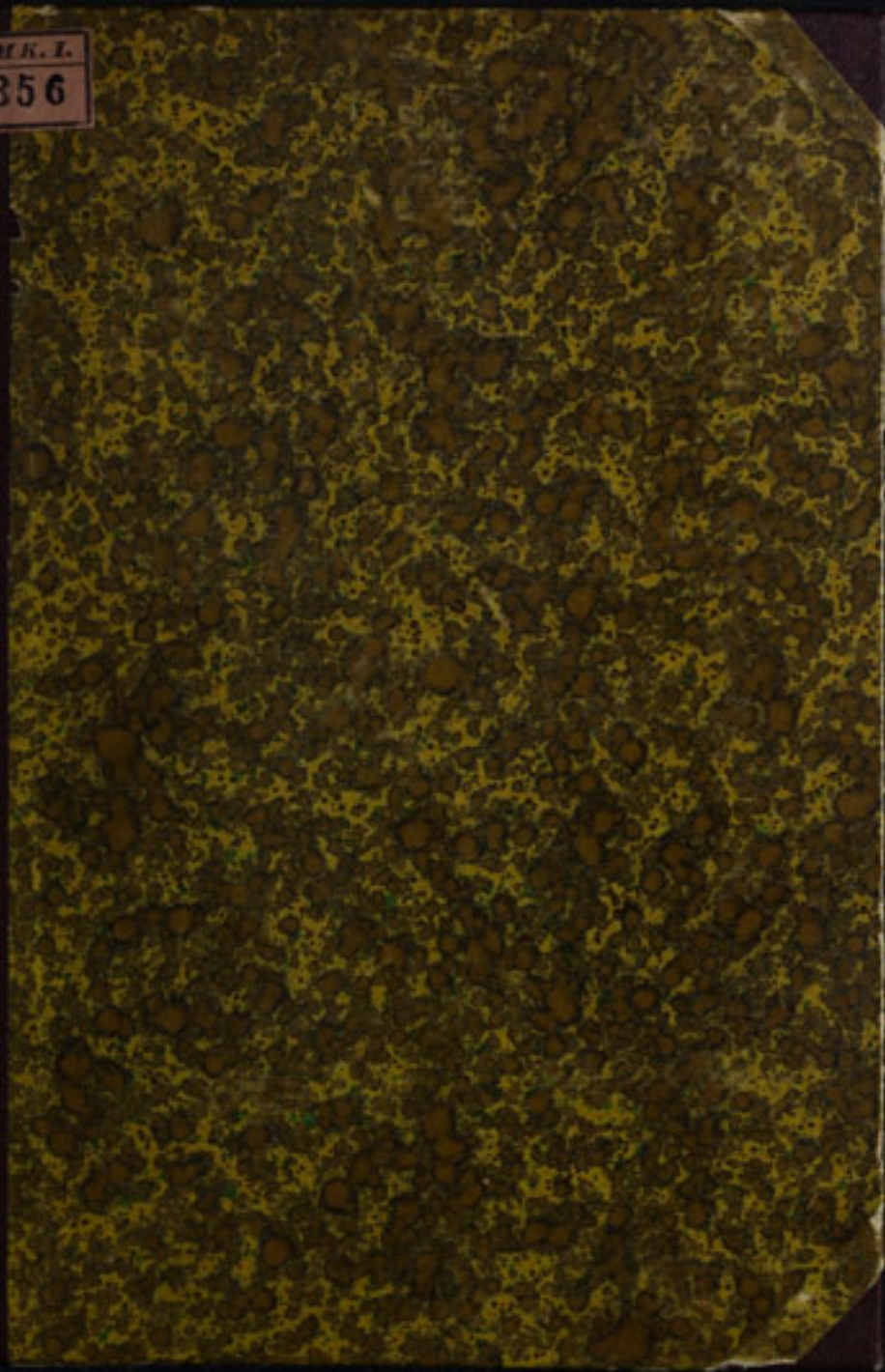
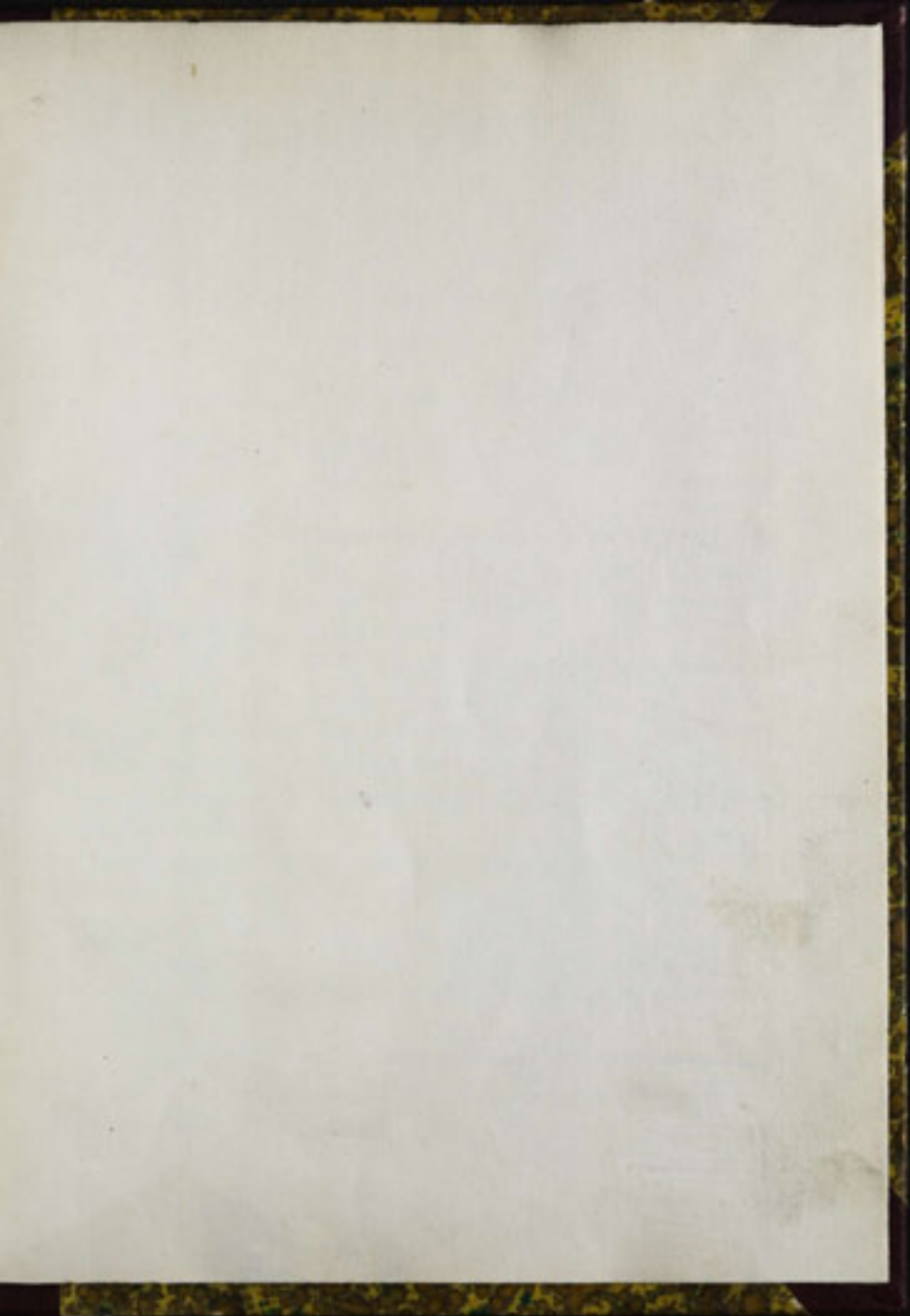

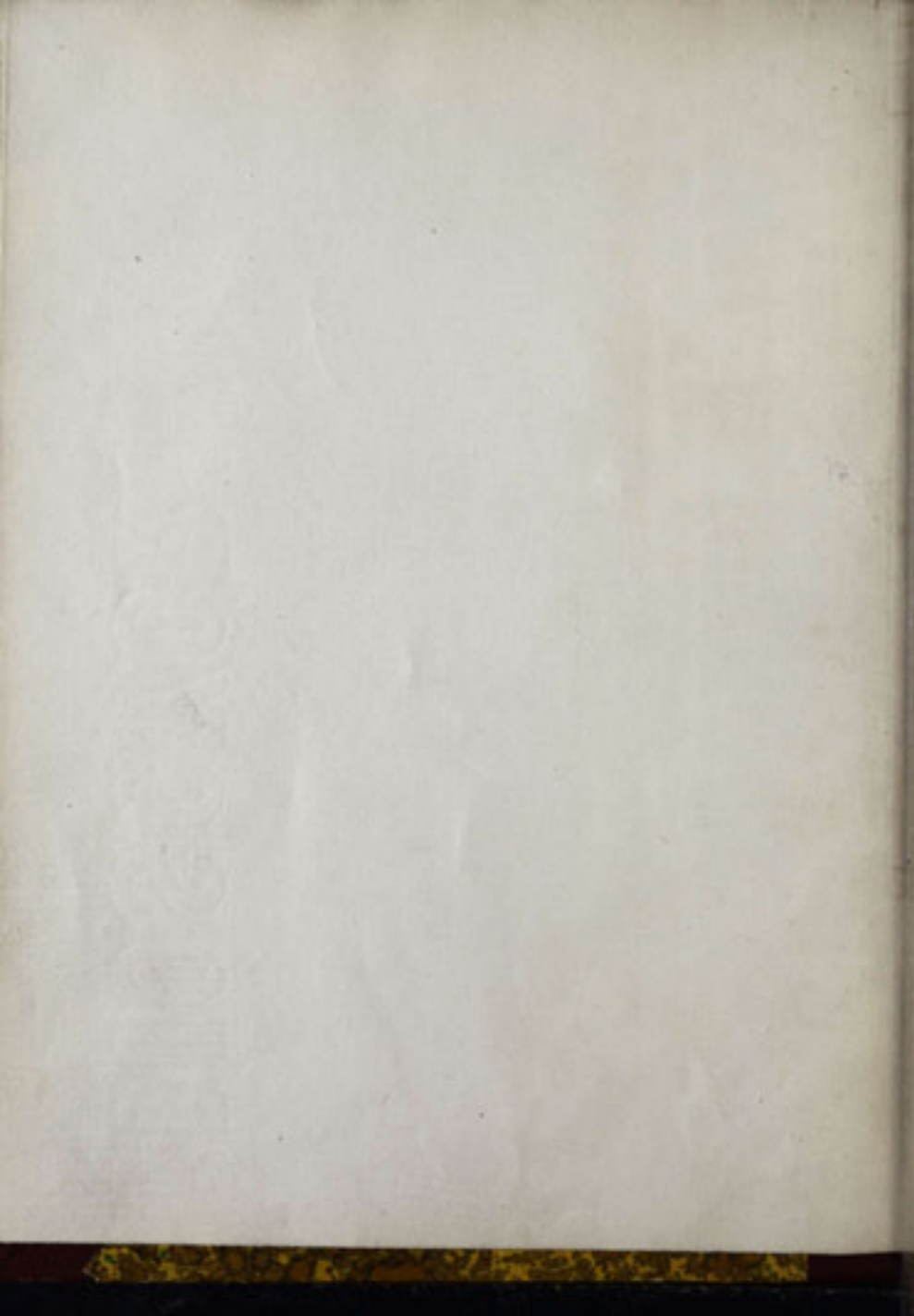
RMK. I.

356

R.M.K.T.
356.
(Feljes)

HISTORIA

Mikeppen az Szent Eleazar

Pap Antiochus Kiraly alatt, az Istennek törvénye-
nek meg tartásaert Martyromsagot szenvedet, az ű
felelegetvel es het fiaival egyetemben, az mint
meg Vagyon irvan Machab: 6. es 7.
reszeben,

Enekbe főröztetet: Bornemisza Miklos által.

Nota: Nagy banatban David &c.

Aydan nektek mondok jeles nagy csodat,
az szent Bibliabol sеп Historiat, Eleazar
Papnak főrnű halalat, Het sеп fiainak
igaz vallasat.

Antiochus Kiraly az Egiptomban, U-
ralkodik vala Kiralyagaban, dicsekedik
vala gazdagagaban, Israël nepere sok törefeben.

Roppant nagy sereggel föl kefél vala, Israël Orsagat
rabollya vala, Ierusalembe ű hogy be ment vala, Salamon
templomat dullattya vala.

Tőn nagy pusztasagot az sеп Templomba, Oltarit le töre
igen dulita, Istennek Templomat igen csufola, az Israël
nőpet igni katomila.

Igen sok predait őrsűli vala, Illy nagy tekozlástul kevely
lőt vala, ostorul hogy Isten bocsatta vala, Israël nepere nem
vel vala.

Rettenetes kepen ezthadgya vala, Israël nepere paran-
csol vala, decretomaba is ki atta vala, hogy Isten törvenyet
elkuttak vala.

A.

Illy

1560.

Illy ektelenfegre mind haytya vala, sok fele kinokkal kenozza vala, Iupiter Istennek aldoztat vala, Moyses törvenyet karomlya vala.

Vala nagy zöndüles ez az nép közt, sívas es nagy rivas Izraél közt, Istenhez ohaytas az Sidok közt, nagy rettenetesség minden nepek közt.

Magzatyat egy Affony föl vitte vala, Isten Templomában föl vitte vala, az Templomban környül metelte vala, Moyses törvenyet így tartya vala.

Ezt az Kiraly hogy meg hallota vala, mind kettőt lo farkon ot hordoztata, az varas kú falan ki vettek vala, rettenetességet jelenti vala.

Lam az Sidok hogy ezt meg lattak vala, Barlangban el futvan lakoznak vala, Istennek innepet fentelik vala, törvennek hagyasat be töltik vala.

Ezt az Antiochus meg tutta vala, hogy fenyegetése nem fogot volna, egy magas hegyre ot el föl ment vala, mindennek lattara fekbénült vala.

Az Izraél nepet sok tartományból, eleiben hozata sok városokból, parancsola nekik nagy haragjaból, Dísno hust ennenek akarattyából.

Szep vő emberek ot allanak vala, Illy parancsolattul rettegnek vala, mert Istentől nekik megh tiltva vala, Dísno hust enniek nem szabad vala.

Az Szent Eleazar ezek közt vala, ki minden elteben nagy jambor vala, Isten törvényének tudoja vala, Izraél nepenek ez Papja vala.

Rea Antiochus szemet fordita, az Dísno hustal útt igen ki mál, haraggal lép soval öttet onfola, illyen befedekkel vegre solita.

Igen kerlek hogy az en tanacsomat, vegyed es fogadgyad en intesemet, kiből venfegednek tífia viragat nyerjed eltednek meg maradasat.

Sietfeggel azért az dísno husban, egyel te vő jambor az aldozat-

aldozatban, hogy kőlőmb kinoknak rad fant fokfaga, te red
ad ne fallyon nagy fok ostora.

Erre az ven jambor így felelt vala, nagy bizvan Kiraly-
nak ezt monta vala, Illy fertelmes etket azért utalna, Isten-
nek törvenyet holtig tartana.

Tífta eledellel elni en foktam, Reghi attiainktul az mint
tanultam, azért tíftafagban magam tartottam, illy ektelen-
segtől en meg tiltattam.

Soha az egh alatt többet nem vallok, egy igaz Istennel
többet nem hítek, kinek törvényeben holtig maradok, ki-
ről igaz vallást örökke tefek.

En az örök Istent mindenkor feltem, azért haragodtul en
nem rettegtem, te nagy fogfagodtul en nem ijedtem, ke-
gyetlenseggeddel en nem gondoltam.

Pogan Kiraly ez fot mikoron halla, Istennek emberet i-
gen karomla, az ő fogainak erőssen hagyja, hogy megh kő-
tőznejek erőssen monda.

Temerdek kötellel erős lanczokkal, Ozlophoz kötőzek
nagy erősséggel, Istennek ú Papiat nagy uerefeggel, Ruha-
jat le vonvan verek veszőkkel.

Ez kinban az eghre el föl nez vala, fok ken nyavalyaval
nem gondol vala, Istennek kedveért fenvedi vala, kinek ú
lelket-is ajánlja vala.

Mar semmi efség testeben nem vala, őket oldalabol ver
ki foly vala, tagait mar rola faggattak vala, kire keservessen
rea nez vala.

Föl foval Istennek halat ad vala, az türest Istentől lenni
hísi vala, az ofloprol vegre le vettek vala, azért merő ver-
ben fekűfik vala.

Istennek viteze ez az Pap vala, mert semmi kennyaban
nem rőtög vala, az poroflok immar el estek vala, kenzani
immaran el untak vala.

Lam az poroflok-is az fent jamboron, megh könyörüle-
nek mint ven emberen, az husban hogy ennek kerik erőssen,
ne vesne immaran kegyetlen kinban.

Illyen kerefeikkel nem használnak, az poroflok semmit
nem használnak, azért az királytul ők intetnek, Tűzel az
vén jambort hogy meg egetnek.

Ott az fegen jambort kapak hertelen, Tűzben ott be ve-
tek igen fertelen, femeit az Tűzben el föl emelven, ekke-
pen kialta ezeket mondvan.

Reghi fient Átyáknak ki vagy Istene, az nagy Abraham-
nak igaz Istene, Isáknak Iacobnak igaz Istene, ved hozzád
lelkemet hívek Istene.

Vigan az Istennek lelket ajánla, vilaghi eletet ezért el
hagya, Istennek törvenyet holtiglan tarta, ekkepen lelket I-
stenhöz bocsata.

Mind ezeket Kiraly hogy latta' vala, nagy haragal meg is
csak dul ful vala, mert az ördög ütet furdallja vala, illy ke-
gyetlenfegre ingerli vala.

Ez fient jambornak het fep fia vala, kiket Kiralynak be-
rultak vala, ezeket az Kiraly meg hatta vala, eleiben hoz-
nak parancsolta vala.

Igen hamar őket Kiralyhoz hozak, Annyokkal egyem-
ben nagy gyorsan hozak, Kiraly előtt őket mind meg allatak,
kiket Kiraly latvan el csudalkozek.

Vigan az Kiralyra ők neznek vala, semmi retteges fű-
vőkben nem vala, Solomona Annyoknak neve vala, kit nagy
felelemmel tisztelnek vala.

Solomona Affony het fep fiaval, Kiraly előtt vagyon fep
feregevel, Kiraly csudalkozik olly fep termettel, Iffiak hogy
voltnak illy ekefegel.

Csudalatos fepek ezek valanak, Rofa Liliomnal febbek
valanak, Isten törvényere oktattak valanak, Attyokkal An-
nyokat fepek valanak.

Vala az Kiralynak olly nagy csudaja, ő nagy fepsegeken
olly nagy csudaja, nagy bator voltokon almelkodasa, vegre
illien foval nekik folt vala.

Mindennek felötte kerlek titeket, Iffiak hogy ti mostan
ca

en befedemet, fogadgyatok nekem jo intesemet, hogy meg ne hallyatok, en keresemet.

Mindnyajan ezennel az Dísno husban, egyetek előttem ti az etekben, hogy ti Átyatoknak hamis törvényen, mind meg ne hallyatok hamis vallasan.

Az en intesemet ha fogadgyatok, kegyetlen kinoktul meg szabadultok, temerdeki kentfel ajandekozlak, es en or-fagomban mid Urra teslek.

Tetete eleikben sok serfamokat, kikkel kenoztatna ő sep tagjokat, fogokval fagatna minden testeket, kerekkel törtet-ne az ő csontyokat.

Retenetes kinzo sok serfamokat, elő hozzattata vas faze-kakat, egő serpenyőket es vas fegeket, kikkel ijeftene az sep Iffiakat.

Ezzel ugymond nektek Iffiusagtokat, el vestem en az ti eleteteket, ha nem fogadgyatok en tanacsomat, es nem ve-jenditek igeretemet.

Sietven nagy bizvast ezt montak vala, te kegyetlen Ki-raly Isten ostora, nagy kegyetlensegnek te talaloja, es az ha-misfagnak te talaloja.

Őrök Isten nekünk nagy bizodalmunk, kegyetlenseged-től azért nem felünk, mert sok gonozfagnak attyanak la-tunk, azért az Istenert mi mind meg halunk.

Lata Kiraly ő nagy kemensegeket, gyorsan fogattata az sep iffiakat, Poroflonak ada az öregbiket, mert iregyli vala ő befedeket.

Oly kegyetlenül őt kenozzak vala, ennek Machabæus ő neve vala, ő gyenge kezeit meg köttek vala, kegyetlen ve-reffel meg vertek vala.

Ott az több őcsei ezt lattyak vala, ő edes Anyja-is rea nez vala, erős kennokkal hogy kinozzak vala, Átyafiainak ezt mondgya vala.

Nagy sok kinaimat im jól lattyatok, azért az Istenhez föl kiáltfatok, Istenert minnyajan ti meg hallyatok kegyetlen Kiralynak ne engedgyetek.

○ Az kegyetlen Kiraly az fot hogy halla , poroflonak gyor-
fan ő parancsola, merőn meg nyuznajak erőffen hagyja , egő
vas fazekben vetnek be mondgya.

Gyorfan az poroflo ebben el jara, az nagy kinzaft immar
el unta vala, fep főval az ifiut ugy kerı vala, Diſno husban
ennek azt mondgya vala.

Rea ott az ifiü femeit vete, az kegyetlenſegből Iſten ki-
mente, az egő lang ütet hamar el nyele, Iſtenhöz ű lelket ot-
ten ereſte.

Azt atyaffai edes Anyyokkal, halalat hogy lattak edes be-
feddel, egy maſt vigasztallyak nagy ſeretettel, hogy eggyüt
halnának bizodalommal.

Pagan Kiraly ezt is hogy meg holt vala, legh ottan maſti-
kat elő hozata , Anyanak előtte igen fogdofa, ű akaratyara
venni akara.

Hamar Iſten lelke ezt is meg ſalla, az kenra jo kedvel ha-
mar indula, Kiralynak keręſet ű meg utala, Iſtennek törve-
nyet holtiglan tarta.

Igen dul ſul vala Kiraly magaban, ifiat kötőztete nagy
haragyaban, tetetül mind talpig nagy buſultaban, bőret le
vonyata kegyetlenſegben.

Csoda kegyetlenül őt kenoztata , Pardus nevő vadat elő
hozata , az teſtet hogy azzal le ſagatatna, es az fep ifiunak
veret itatna.

Ez ifiunak neve ſent Áner vala , az Pardus vad őtet csak
búзли vala, maga oly kegyetlen alat ez vala , hogy minden
alatot el ſagat vala.

Dihóskodik Kiraly ezt hogy meg halla , annal inkább Á-
ner örül az kenban, Iſtennek törvenyet tartya magaban, Ki-
ralynak így ſola ő nagy kinyaban.

Ennekem teſtemet le vonyathatod, örök eletemet megh
nem tarthatod, kegyetlenſegeddel meg nem kaphatod, mert
ebből életre megyek azt tudod.

Sanyaru kinokkal te győttretetel, Kiraly mert pokolra
hidgyed

hidgyed vettétel, örökön öröke oda hagyatol, kegyetlenfe-
gedert oda uettétel.

Csak hamar ő lelket Istennek ajanla, Kiraly meg holt lata
azt parancsola, harmadikat kenra hoznak azt hagyja, kinek
Kiraly illyen fokot ott föla.

Rettenyel meg immar ily nagy kenoktul, fanyaru halal-
nat ű rutfagatul, erős kinzafoknak nagy fok kennyatul, te
ket battyaidnak rut halaloktul.

Igy felele Macher ott az Kiralynak, tudod Kiraly egy
volt nekünk tanitonk, Attyatul Anyatul egytül farmaf-
tunk, Isten törvényere mi tanittatunk.

Parancsoly azért te most folgaidnak, erjek veget immar
mi életünknek, az halakra latod mi kefek vagyunk, Isten
törvényeben holtig maradunk.

Tüle Kiraly illyen fokot hogy halla, mas kenző ferfamot
hamar hozata, terdeit kezeit el vagdaltata, es ugy az kerek-
re ütöt hanyata.

Verenek fokfaga mind el folt vala, immaran halala közel
al vala, kegyetlen Kiralynak így follot vala, nagy erős be-
feddel ezt monta vala.

Mi örök Istenert illy nagy kenokat, szenvedünk kegyet-
len fok csapafokat, kegyetlenfejednek találafaert, örökül ö-
rökke kenzatol azért.

Parancsola Kiraly az hoheroknak, mert találak Machert
immar meg holtnak, negyediket hoznak kenra ifiaknak Iu-
dast azért kapak hozak Kiralynak.

Ezt-is nagy kenokkal kenzani kezdek, nyelvet győke-
restül mert el ki voniak, egy nagy fahoz ütöt hamar kötö-
zek, tagai ő neki vgy faggattatek.

Rettenetellen üt kenoztak vala, ortzaja immaran fekete
vala, az kerekre ottan föl vettek vala, honnan az Kiralynak
azt monta vala.

Nekünk idvősségünk Istentül vagyon, es föl tamadasunk
csak tüle vagyon, de te tamadasod örök ken leßen, örökül ö-
rökke halalod leßen.

Igen hamar Kiraly az ötödiket, elő hozatata fep Achas ifiat, eghó vas fazekben vettete ütet, kegyetlen kenokkal gyótrete ötet.

Csak hamar az ifiu folla Kyralynak, te kegyetlen Kiraly te nemzetednek, vele egyetemben maradékidnak gyótrelmet harz neked es haidnak.

Ottan ez vilagbol el ki mult vala, Kiraly hatodikar hozatta vala, ennek Areth neve fep ifiu vala, eztendővel kisebb róbinel vala.

Legh ottan az Kiraly kezde így folni, rettenetes kentol megh szabadulni, no akarfe Areth most Urra lenni, parancsolatimat ne fard fogadni.

Areth nagy haraggal föla Kiralynak, egygút nevedetünk monda Kiralynak, egy edes Anyatul mi mind farniazunk, azért az Istenert mi mind meg halunk.

Vala az Kiralynak olly nagy bossúja, kenokkal ifiakat meg nem birhattya, azért nagy haraggal azt parancsola, oflophoz kötöznek erőssen hagyja.

Mar az fegeny ifiatkötőzik vala, környüle nagy tűzet raktanak vala, de hogy az lang immar nem eri vala, egó vas fazekben vetettek vala.

Belőle nagy bú ver el ki foly vala, eghó vas fazekben tettezik vala, az ifiat az taytek el nyely vala, azért illyen kepen ő kiált vala.

Oh aldot viadal kivel most vivok, oh aldot fenvedes kit most fenvedek, mert minden kinoknak győője vagyok, rettenetes kennak tőője vagyok.

Rettenetesbenzaft Kiraly te talaly, kereknel, fogonal tűznel te talaly, mert ezeket immar latod meg győzni, Istennek neveert semmive lenni.

Nagy hamar az kinban el ki mult vala, de meg egy fep őcse ő neki vala, fent Iacob ő neki az neve vala, het fep fiak közul ez marat vala.

Ezt az Kiraly mikor meg latta vala, five rayta esek fölita

totta vala, mert fepsegen ű csudalkozik vala, es kezenel fogva vele fol vala.

Minemő nagy kinnal te battyaidat, en megh őlettetem te nemzetidet, rettennyel meg immar fogad en fomat, orfagomban űr les hidgyed meg fomat.

Illyen fokkal Kiraly őt inti vala, gyermeknek Anyat-is ugy kerı vala, ime te mehednek fok magva vala, kiből csak ez ifu maradot vala.

Szanyad azert immar ennek halalat, ez te fep fíadnak ő vefedelmet, tanacsot adgy neki hogy ő halalat, ne lassad femeddel fanyarufogat.

Szepeu fola Áffony ő fep fíanak, kőny őrtőly en taytam ugy mond fíanak, az te vęn Attyadnak ő halalanak, ne legy felgıtője kęn vallafának.

Az ennen mehemben en hordoztalak, kilenez holnapiglan en vifeltelek, három eztendeig tejel tartalak, mind ez maji napig fól nevelelek.

Ingyen mayd Istennel egyyút vigadunk, te hat battyaidal mind egyyút lesünk, Isten orfagaban őrókke elünk, az te vęn Attyaddal egyyút őrvendünk.

Ne fely azert mostan fiam Kiralytúl, kegyetlen kenoknak dihőssegetül, kegyetlen fogóknak faggatalatul, es az eghótűznek merges langiatul.

Legy követője te hat battyaidnak es te vęn attyadnak ő törvényenek, Isten mondasának es hagyafának, ne legy tagadoja ő fent favanak.

Az gyermek Annyanak favat hogy halla, Kiralynak Sidoul azt monta vala, keze oldoztatnek azt kerı vala, kezeit az Kiraly meg oldoztata.

Vegre hogy kezeit neki meg oldak, az ifu az kenra hamar futamek, eghő serpenyőben hamar főköllek, honnan az Kiralynak illy fo adatek.

Dihőskődgyel immar kegyetlen Kiraly, Istennek haragja mert te vagy Kiraly, minden gonozfagnak feje vagy Kiraly, fok kegyetlenfegnek oka vagy Kiraly.

Ezt az Kiraly mikor hallotta vala, haraggal magaban ű
dul ful vala, az ifiat inkabban kenzattya vala, ű nyelvetske-
jet ki vonyatta vala.

Mind ennyi fok kennyat. Annya hogy lata, fiahoz jarula
neki fol vala, kinyaban az fejet ű törli vala, Isten orfagara
ugy inti vala.

Az gyermek fajabol ver ki foly vala, es mar minden ta-
gya neki ver vala, az ű kezeit mert el vagtag vala, nagy
langis tűzben be vetettek vala.

Lam az tűzből meg-is föl kialt vala, Istenhoz föl foyal
ezt mondgya vala, seregek Istene Israél Ura, ved hozzád
lelkemet te orfagodba.

Tón illyen ohaytast az Ur Istenhoz, lelket ki bocsata ű az
Istenhöz, battyaval Annyaval mene Istenhöz, űrök vigas-
fagra elni Istenhöz.

Igen hamar Kiraly ű fep Annyat-is, meg kötöztete Solo-
mona affont-is, kegyetlen kinokkal kenzata ezt-is, fep fiait
utan bocsata ezt-is.

Sanyaru kenokkal affont kenzata, ű ket emleit ki faggat-
tak vala, eghő vas fogókkal faggattak vala, lelket az Isten-
höz bocsatta vala.

Sido nemből való ezek valanak, Istennek vitezi mind
ők valanak, sereggel Istenert mind fenvedenek, az űrök e-
leire igy vitetenek.

Immar meg hallatok fent Eleazart, ű het fep fiait fep fe-
leseget, Istennek neveert ken fenvedeset, Antiochus alat
valo halalat.

Martyromma ezek mindnyajan lőnek, Isten törvényeben
mind holtig lőnek, űrök peldat nekünk ezek hagyának, nyo-
moruságban kik vigasztalának.

Ime ezt az Kiralt Isten Sidokra, ostorul erefste mind fiait,
hogy bűnből ternenek akarattyara, mindnyajan halgat-
nink ű fent fávára.

Azert tanullyuk meg Isten ostroma, mikor raytunk va-
gyon

gyon ű nagy haragja, bűnből serkenyűnk föl akarattya,
terjűnk es járulyunk ő fent favara.

Mint szent Eleazar mi-is kővelsűk, testűnket verűnket
azert ne fannyuk, Istennek fent nevet holtiglan fellyűk, ki-
ről igaz valast hotiglan tegyűnk.

Egy kevelle hogy ha mi gyótróttetűnk, bűnűnkert Isten-
től el hagyattatunk, azert mi ketsegeben ottan ne efsűnk, ir-
galmassagaban holtiglan bizzunk.

Nem hagy azert minket az Pogan kezben, órókke el ves-
nűnk az igaz hitben, noha gyóttetűnk it ez vilagban, is-
meg hozzánk fordul kegyelmességeben.

El vesni Danielt nem hadtad vala, az Oroslan likban ő-
rizted vala, Senacherib Kiralt meg verted vala, faznyolcz-
van ezert nepeben vestettel vala.

Ellenségit immar te seregednek, segyenits megh immar
az te nepednek, irgalmas Istene legy hiveidnek, diadalmat
ronts meg ellenségeknek.

Az ki ez eneket főrze versekben nevet el be ira versek
sejében, az ezer őt fazban es hatvan nyolczban, Istennek
hivain keferűségben.

V E G E.

per Nicol. Bornemissa

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. The text appears to be in a historical script, possibly Latin or German.

VEGE

